

QANDHADA Q

Qandhada Q waa cudur ku dhaca xayawaanka oo u gudbi kara bini'aadanka. Qandhada Q waxa sababa *Coxiella burnetii*, oo ah nooc bakteeriya oo laga helo adduunka oo dhan. Lo'da, adhiga iyo riyaha ayaa ah kaydka koobaad ee *C. burnetii*. Bakteeriyyadaasi waxay awoodaan inay mudo dheer ku noolaadaan deegaanka.

Cudur-qaadista

Bini'aadanka oo cudur qaada waxay ku timaada marka qofku neefsado noolahaan cudurka keena oo la socda hawada wadata siigada xerada xoolaha oo ku wasakheysan wax ka yimi mandheer qalashay, dheecaanka dhalmada iyo qashinka xayawaanka cudurka qaba. Bini'aadanku badanaa way u nugul yihiin cudurka, waxana qaadista cudurka ku filan kaliya dhawr mid oo ah noolaha cudurka keena oo qofka soo gaadha. Hababka kale ee cudurku bini'aadanka ugu gudbo-sida qaniinyada shilinta, cabbista caano cudureysan iyo isu-gudbinta fool-ka-fool – waa dhif.

Calaamadaha

Xaaladaha daran ee Qandhada Q badidoodu waxay ku bilaabmaan mid ama in ka badan calaamadahan soo socda oo dhakhso u bilaabma: qandho sare (104 darajo ilaa 105 darajo F), madax-xanuun daran, dareen guud oo ah cudur, muruq xanuun, wareer, cune xanuun, qadhqadhyo, dhidid, qufac aan xaako lahayn, lallabo, matag, shuban, calool xanuun iyo laab xanuun. Guud ahaan, bukaanka intooda badani way bogsadaan oo waxa u so noqda caafimaad fiican gudaha dhawr bilood iyada oo aanay jirin daweyn. Cudurka Qandhada Q oo mudo dheer jira oo lagu yaqaano cudur jira mudo ka badan lix bilood ma ka wax badan waa dhif laakiin waa mid sii halis badan. Mudada uu qarsoon yahay cudurka Qandhada Q waa mid isbeddel leh, kuna xidhan tirada noolaha cudurka keena ee marka hore gala qofka. Dadka badidodu waxay jiradaan labada ilaa saddex todobaad ka dib soo-gaadhista cudurka. Kuwa si buuxda uga bogsada cudurka waxa laga yaabaa inay difaac noloshooda oo dhan jira u yeeshaan cudurka.

Daweynta

Doxycycline ayaa ah dawada loo doorto cudurka Qandhada Q ee daran. Daweynta la isticmaalayo antibiyootiko waxay ugu waxtar badan tahay marka la bilaabo gudaha saddexda cisho ee ugu horeeya cudurka. Waa in daweynta mar kale la bilaabo haddii calaamadaha cudurka soo noqdaan ama sii xumaadaan.

Talaal/Ka-horta

Waxa la soo saaray talaal loogu talogalay Qandhada Q kaasoo si guul leh u badbaadiyay bini'daan joogay goobo shaqo gudaha Oostareeliya. Hase yeeshee, talaalkaasi ganacsi ahaan ma yaalo gudaha Maraykanka.

Muhimadda Argagixisada Biyooloojiga

Coxiella burnetii oo ah bakteeriyada sababa Qandhada Q waa waxyeele si weyn u faafa oo adkaysi u leh kulaylka iyo qalalka. Waxa uu raaci karaa hawada waxana neefsan kara bini'aadanka. Hal noole oo ah *C. burnetii* ayaa cudur ku ridi kara qof u **nugul**. Waxyeelahan waxa loo adeegsan karaa dagaal biyoolooji waxana laga soo qaaday halis argagixiso oo suurogal ah.

Wixii ah war dheeraad ah, wac North Dakota Department of Health (Waasaaradda Caafimaada ee Waqooyiga Dakota) oo leh lambarka 701.328.2378.